

ธรรมเนียมหนังสือหลวงปู่่มั่น

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๒

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ขัดกันโดยตัวมันเองอยู่ในหนังสือนั่นเลย

เช่น คำถามใช่ไหม คำถามว่า สอุปาทิเสสนิพพาน แล้วคำตอบมันควรจะเป็นคำถาม

คำตอบว่า “ถ้าอย่างนั้น คนที่ตายไปก็ต้องเป็นพระอรหันต์หมดสิ” ใช่ไหม ไอ้คำนี้

อาจารย์มหาบัวพูดนะ อาจารย์มหาบัวพูดเลย ในอนัตตลักขณสูตรกับในอาทิตตปริยาย
สูตร เพราะอาทิตตฯ มนฺตฺมึปี นิพฺพินฺนุทฺติ ใช่ไหม แต่ในอนัตตฯ รูปตฺมึปี นิพฺพินฺนุทฺติ เวทนายปี
นิพฺพินฺนุทฺติ สลฺยณายปี นิพฺพินฺนุทฺติ สงฺขารสฺสุปี นิพฺพินฺนุทฺติ วิญญานตฺมึปี นิพฺพินฺนุทฺติ ละชั้น ๕ ใจ
นิพฺพินฺนุทฺติ วิรชชติ ละชั้น ๕ แล้วถึงนิพพาน อาจารย์มหาบัวบอกว่า เป็นไปไม่ได้ ถ้าพระอรหันต์
นะ แค่นี้พระอรหันต์นะ ไม่ใช่ ถ้าคนถึงตรงนี้เป็นพระอรหันต์ พระอรหันต์ต้องรู้ พระอรหันต์ต้อง
รู้ว่าละชั้น ๕ แล้วนิพพานนี้เป็นไปไม่ได้ ในอนัตตลักขณสูตร

ถ้าเป็นอาทิตตฯ นะ มนฺตฺมึปี นิพฺพินฺนุทฺติ เห็นไหม มันไปที่ใจแล้ว มโนสมมุเสปี นิพฺพินฺนุทฺติ
นี่ถ้าถึงตรงนี้นั้นละถึงข้างของกิเลสใจ เรื่องของอวิชชา นี่ในอนัตตฯ นะ ในพระสูตรที่เป็นพระสูตร
หลักๆ ในคำสวดเรา มันยังมีความผิดพลาดบ้าง

อาจารย์มหาบัวบอกบ่อย ถ้าละชั้น ๕ แล้วเป็นพระอรหันต์นะ เป็นไปไม่ได้ เป็นไปไม่ได้
เลย เพราะมันยังไม่ละตอของจิต ยังไม่ละอวิชชา ชั้นไม่ใช่อวิชชา อวิชชาไม่ใช่ชั้น นี่พระ
อรหันต์ต้องรู้อย่างนี้ รู้นาคนี้ละ

แล้วทำไมบอกว่า เวลาคนตายไป พอตายปั๊บก็จะเหมือนพระอรหันต์ทั้งหมด

นี่ไง ละชั้น ๕ ฟังนะ จิตนี้ชั้น ๕ มันคลุมอยู่ ๓-๔ ชั้น ตั้งแต่โศดาบัน สกิทา อนาคา นี้ ชั้น ๕ คลุมอยู่ แล้วชั้นนี้มันขาดออกไปจากใจ เวลาพระอนาคาตายนะ จิตนี้มันรู้เท่าหมด เหมือนกับที่ว่าเราบอกว่า ไอ้ที่ว่าเราจะไปเครื่องบิน เราต้องมีตัวเครื่องบิน ในเมื่อเราถือตัวเครื่องบินแล้ว เราจะไปเครื่องบินได้อย่างไร ไม่มีสิทธิ์ไปได้

ในเมื่อชั้นกับจิตนี้มันขาดออกจากกัน ตอนที่ขาดออกจากกันนี้ชั้นกับจิตเป็นเนื้อเดียวกัน ทำบุญกุศลจะรวมอยู่ที่จิตหมดเลย คนที่มีบุญก็ไปพร้อมกับบุญนี้ แล้วมันขาดออก ชั้นกับจิตมันขาดออกจากกัน พอขาดออกจากกันนี้กามภพมันขาดไป มันไปไม่ได้ เพราะอะไร เพราะว่ามันไม่มีตัวเครื่องบินไปได้ไง ขึ้นเครื่องบินไม่มีตัวเครื่องบินเขาก็ไต่ลงนะสิ ในเมื่อชั้นกับจิตมันขาดออกจากกันนี้มันไปอีกไม่ได้ มันก็ต้องดับไปธรรมดาของมัน นี่ขนาดชั้นนะ แล้วพระอรหันต์ขนาดที่ว่า จิตนั้นไม่มีอีก

ถึงบอกว่า พระอรหันต์ตายกับคนตายมันไม่เหมือนกัน

เวลาคนเราตายนี้ ชั้น เช่น เราไปไหนเราจำบ้านเราได้ไหม นี่ชั้นคือความจำสัญญา มันผูกอยู่ที่จิต ทีนี้มันผูกอยู่ที่จิต กายมันก็ดับไปพร้อมจิต บาบมันก็อยู่ที่จิต ก็คนธรรมดาตายมันตายด้วยความวิตกกังวล มันตายด้วยห่วงสมบัติ ห่วงลูก ห่วงหลาน ห่วงทุกอย่าง แต่พระอนาคายังหลุดไปแล้ว นี่แล้วทำไมมาตอบได้อย่างไรว่าคนตายด้วยกันมันก็จะไปเป็นพระอรหันต์ด้วยกัน

เพราะสุปาภิเสสนิพพาน นี่ตอบ ไม่เชื่อ อย่างไม่เชื่อ อย่างไม่เชื่อ แล้วมันขัดกันเอง ขัดกันเองในที่ว่าเรื่องพระสารีบุตร เรื่องพระสารีบุตรนี้เขาถามกันว่า สุปาภิเสสนิพพาน หมายถึงว่า คนยังตกนรกอยู่หรือเปล่า เห็นไหม ในสูตรนั้นก็ไม่ได้บอกถึงว่าสุปาภิเสสนิพพาน ไม่ได้พูดถึงคำว่านิพพาน พูดถึงว่า อเสขบุคคลไง เสขบุคคลกับอเสขบุคคล บุคคลที่จะต้องศึกษาอยู่กับบุคคลที่ไม่ต้องศึกษาใช่ไหม

อเสขบุคคล เห็นไหม พระโศดาบันปิดบทยุคมีเด็คขาด! พระโศดาบันนะ ชั้นที่ยึดกายมันขาดออกจากใจ ขาดออกไปแล้ว พอขาดออกไปปั๊บมันก็เห็นใช่ไหม เรานี้เห็น หมอถ้ารู้ว่าเราเป็นเอดส์นี่หมอจะตกใจมากเลยว่าเราเป็นเอดส์ เราต้องประคองรักษาชีวิตของตัวเอง

อันนี้เหมือนกัน เหมือนกันที่ว่า ในเมื่อกายกับจิตมันแยกออกจากกัน มันเห็นตามความเป็นจริงใช่ไหม พอเห็นตามความเป็นจริง มันเป็นเอดส์มันเป็นเพราะว่ามันสุดวิสัย แต่อันนี้มันขาดตามความเป็นจริง มันเห็นตามความเป็นจริง พอมันเห็นตามความเป็นจริงนี้ มันจะไม่ทำความผิดไป มันจะไม่สัลลัพท์ปรามาส มันจะไม่มีความล่งเลตงสัย เห็นใหม่ แต่กายกับจิตขาดออก ขาดโดยธรรมชาติของมัน พอขาดมันเห็นจริง เห็นจริงมันจะไม่ทำความผิดเด็ดขาด มันถึงไม่ตกไป อบายภูมิเด็ดขาดไป ก็คือว่าไม่สัลลัพท์ปรามาส ศีลจะบริสุทธิ์หมด

ถ้าศีล ๕ นี้ปิดอบายภูมิ...ถูกต้อง แต่ต้องศีล ๕ เด็ดขาดนะ ไอ้คนที่ศีล ๕ บอกปิดอบายภูมิ นี้ปิด มนุษย์เกิดมาเพราะศีล ๕ ศีล ๕ นี้ทำให้มนุษย์สมบัติ ที่ว่าเกิดเป็นมนุษย์ขึ้นมานี้มีศีล ๕ เราถึงว่ามีศีล ๕ เป็นตัว เป็นใบผ่านมา เรามีบุญกุศลเกิดมามันก็เกิดเป็นมนุษย์ นี่เป็นมนุษย์แล้วมันสงสัย ไอ้ศีล ๕ มันบริสุทธิ์อยู่เวลาเราตั้งใจ เวลามันพลาดไปละ นี่มันถึงว่ายังปิดอบายไม่ได้

สูตรที่ว่าบอกว่า พระสารีบุตรพูดถึงเรื่องสะ เรื่องปิดอบายภูมิ แล้วเอามาตอบนี้มันคนละเรื่องไป มันคนละเรื่อง มันตอบมันเลยขัดกันไป

เสขบุคคล อเสขบุคคล ไม่ใช่นิพพานนะ เสขบุคคลนี้ยังหมุนอยู่ในอบายภูมิไป อย่างผู้ที่ยังมีความผิดพลาดอยู่ไป อเสขบุคคลคือว่าตั้งแต่โศดบันขึ้นมาถึงอนาคามี อันนั้นก็เขียนชัดๆ ในพระสูตรก็ตอบอยู่ชัดๆ นี่เอาอย่างนี้มาตอบมันเป็นไปไม่ได้

ถ้าอย่างอาจารย์มหาบัวพูด เห็นใหม่ ชั้น ๕ ที่เป็นภาระกับชั้น ๕ ที่เป็นทุกข์ นี่ชั่ว ชั้น ๕ ที่เป็นภาระคือว่าชั้นที่มันขาดไปแล้วนี้มันขาดมี ขาดมีมันเป็นภาระเฉยๆ

อาหาร ๔ ใจ กวฬิงการหาร อาหารคำข้าว มนุษย์นี้กิน วิญญาณาหารนี้เทวดากิน วิญญาณาหารนี้อาหารทิพย์ ผัสสาหารนี้พรหม ผัสสาหารเป็นด้วยความสัมผัส มโนสัญเจตนาหารนี้อะไร มโนนี้เป็นอาหารเธอ มโนสัญเจตนาหารเป็นอาหารของอะไร นี่เป็นสมมุติอันหนึ่ง ที่ว่าพระอรหันต์ลงมาสืบต่อกับหลวงปู่่มั่นไป นี่ผ่านมโนสัญเจตนา คือชั้น ๕ ที่ขาดไปแล้วนี้ไป แต่มันขาดมี มันผ่านมาไป มันผ่านมาเพื่อจะสมมุติกัน มันเป็นสมมุติบัญญัติอยู่ มันผ่านตรงนี้ได้ มโนสัญเจตนาหาร อาหาร ๔ ในวัฏฏะ สามวัฏฏะนี้ ในโลกนี้มันยังใช้อาหารคำข้าวนี้ อาหารคำข้าวนี้

อาหารมนุษย์ อาหารทิพย์คืออาหารของเทวดานี้วิญญูณาหาร พรหมนี้ผัสสาหาร แล้วมโน
สัญเจตนาหารลงมาตรงนี้ไง

ฉะนั้น ถึงว่าคนตายมันชัดมาก ขนาดพระโศคบันก็รู้แล้วว่าปุณฺณตายกับโศคบันตายนี้
ต่างกันแล้ว เพราะโศคบันตายด้วยมีสติ ตายด้วยความรู้ สกิทาตาย อนาคาตาย นี่พระอรหันต์ตาย
กับคนตายเอามาตอบนี้มัน...

ไม่เชื่อว่าหลวงปู่่มั่นตอบนะ ไม่เชื่อ หนังสือไม่เชื่อ อยากรู้ก็ไม่เชื่อ เพราะไม่ต้องตอบ
มันสะท้อนอยู่แล้ว คนรู้มันสะท้อนอยู่แล้วว่ามันเป็นไปได้ไง แต่สุปาติเสสนิพพานมันอยู่
ตรงนี้ไง ตรงที่พระพุทธเจ้านิพพานตั้งแต่จันข้าวของนางสุชาดา พระพุทธเจ้าถึงบอกไว้ละ
“อาหารที่ถวายพระพุทธเจ้านี้มีบุญกุศลมหาศาลอยู่ ๒ คราว คราวหนึ่งนางสุชาดาถวายอาหารเรา
แล้วเราถึงซึ่งกิเลสนิพพาน” ฟังสิ “กิเลสนิพพาน” คือว่าท่านเป็นพระอรหันต์ กิเลสมันตาย พอ
กิเลสตายขั้นก็บริสุทธิ์ เห็นใหม่ ขั้นเป็นภาระเฉยๆ แล้ววันสุดท้ายมาจันอาหารของนายจุนทะ
ฟังสิ “วันนั้นเราถึงซึ่งขั้นนิพพาน” ขั้นนี้ดับหมดออกจากใจ นี่บริสุทธิ์แล้ว

ตั้งแต่พระพุทธเจ้าจันอาหารของนางสุชาดา แล้วคืนนั้นสำเร็จ นั่นละสุปาติเสสนิพพาน
คือพระอรหันต์ที่ยังมีชีวิตอยู่ แล้วพอมัจฉาอาหารของนายจุนทะ นั่นนะคือถึงซึ่งขั้นนิพพาน คือ
อนุปาติเสสนิพพาน คือไปแล้ว บริสุทธิ์ จิตนี้บริสุทธิ์เลย ไปอยู่ที่นิพพานเลย แต่เวลาจะสื่อมานี้ก็
เข้ามาโนสัญเจตนาหารนี้ออกมาไง ถ้าจะสื่อมานะ เขาจะสื่อมา ท่านจะสื่อมาต่อเมื่อมีความจำเป็น
มีอะไรนี่สื่อมา สื่อได้

สิ่งที่มีชีวิตนะ คูสิ หางจิ้งจกมันขาดไปมันยังคืบคุดคิกๆ ได้ หางจิ้งจกมันออกไปจากตัว
มัน เห็นไหม อันนี้พระอรหันต์ขึ้นไปอยู่บนนั้น แล้วจะลงมาเพื่อประโยชน์โลก ทำไมจะทำไม่ได้
แต่จะสื่อกับผู้เข้ามาสมาบัติ ผู้ที่จิตสมควรจะถึงกัน ไม่สื่อมาแบบพวกเราหรอก ทำไมเรายังฝัน
ถึงพระพุทธเจ้าได้ละ เราฝันถึงครูบาอาจารย์ของเราได้ละ อันนี้เราเปิดรับอย่างเดียว มันเป็นความ
ฝันของเรา มันเป็นสัญญาของเรา เป็นสังขารของเราปรุงถึงครูบาอาจารย์ของเราที่เป็นพระอรหันต์
เราปรุงได้

แต่เวลาเข้าสมาบัติ เวลาเข้าอย่างนั้นนะมาเลย พูดยกันด้วยภาษาใจ คุยกัน จับต้องกันเลย แต่
อันนั้นเป็นไม่ใช่แบบที่เขาเป็นกันอยู่นี้ละ อันนี้ยกขึ้น เวลาเข้าปุบมันจะเข้าตรงนั้น ตรงนั้นมัน

เป็นคือว่าเขาทำเพื่อเป็นธุรกิจ แต่อันนี้มันคือสัจจะ แต่อันนี้คนยิ่งรู้มากยิ่งต้องเก็บ เก็บนะ อันนี้เก็บไว้เพราะอะไร เพราะมันเป็นคาบสองคมไง มันเป็นที่ว่าโลกนี้ไม่มี มันเป็นที่เหนือโลกนี้ อดุตริมนุสสธรรม ธรรมที่มนุษย์นี้ไม่มี พอไม่มีก็ต้องเก็บไว้ในหัวใจ ออกมาให้คนรู้มากไม่ได้

แต่อันนี้มันพูดเพราะมันรับไม่ได้ รับไม่ได้เลย สอุปาทิเสสนิพพานะ มันถึงว่าเขาถึงตีความกันผิดใจ สังขาร ๒ ไอ้ที่ว่า “ภิกษุทั้งหลายเธอจงอยู่ด้วยความไม่ประมาทเถิด จงพิจารณาสังขารด้วยความไม่ประมาทเถิด” ในปัจฉิมยามที่พระพุทธเจ้าจะนิพพาน

สังขาร พิจารณาสังขาร พิจารณาร่างกายก็ได้ สังขารร่างกาย กับสังขารขันธ ขันธ ๕ “ภิกษุ พิจารณาสังขารด้วยความไม่ประมาทเถิด” นี้ควรจะเป็นอะไร ตีเป็นร่างกายก็ได้ ตีเป็นขันธ ๕ ก็ได้ ได้หมด เพราะตรงนี้เป็นเหตุ พระพุทธเจ้าพูดแต่เรื่องเหตุไฉน ต้องหาเหตุสาวไปหาผล ไม่พูดเรื่องผล เพราะผลนี่คนเข้าไปแล้วจะอ้อเอง ถ้าพูดเรื่องผลนี่ทำให้เราสงสัย แล้วเราเข้าไปได้ลำบากมาก

แต่ถ้าพูดถึงเรื่องเหตุนะ แล้วให้เดินตามเหตุเข้าไป มันต้องถึงผลวันยังค่ำ จับถึงผลวันยังค่ำเลย จับเหตุแล้วสาวไปหาผล พระพุทธเจ้าจะพูดแต่เรื่องเหตุๆ เรื่องผลจะไม่ค่อยพูดถึง เพียงแต่รู้ว่าเวลาคนนั้นมาประสบความสำเร็จ นั้นนะ ถึงบอกว่าในหนังสือนั้นตอบแล้ว บทสุดท้ายยังพูดด้วยว่า เพราะว่าขบปัญหาไม่แตกไขใหม่ เพราะว่าเป็นเรื่องของอรรถกถา

อรรถกถานี้พูดถึงนะ ต้องมีความเข้าใจเรื่องนี้มาก อรรถกถาส่วนใหญ่มีความถูกต้อง แต่ทุกอย่าง หนังสือพิมพ์มาหลายๆ ครั้งนี้มันจะมีความผิดพลาดบ้าง ไอ้ความผิดพลาดนี้เราควรจะยกไว้ก็เหมือนกับหลักเกณฑ์เราต้องยึดไว้ พระไตรปิฎกเป็นธรรมเนียมของเรา เราต้องเคารพมากๆ แต่ว่ามีผิดไหม? มี แต่ผิดมันเป็นส่วนน้อย ไม่มีแผนที่เลย ไม่มีเครื่องดำเนินเลย เราจะเอาอะไรจับต้อง เราจะเอาอะไรเป็นเครื่องดำเนินไป

ถึงบอกว่าพระไตรปิฎกนี้ต้องการพ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ในเมื่อธรรมยังไม่กวางานในหัวใจของเรา ธรรมจะไม่เข้าถึงใจของเรา เราก็ต้องอาศัยธรรมที่เป็นสมมุตินี้ก่อน ธรรมที่เป็นหนังสือ พิมพ์อยู่ในตัวกระดาษนี้

แต่เวลาปฏิบัติแล้วอาจารย์มหาบัวท่านบอกบ่อยว่า “ปลวกมันกินเข้าไปทั้งเล่มเลยนะ มันยังไม่เป็นอะไรเลย เราเอานี้มาต้มกินนะ...” นี่พูดถึงเวลาย้อนกลับมาไง ไม่ให้เราว่าเรารู้แล้ว เราจะยึดมั่นอันนี้ เห็นไหม ความรู้อันนี้มันรู้ด้วยของเรา รู้ ยืมมา มันยังไม่จริงหรอก ยืมมา กู้ยืมธนาคาร มาต้องใช้หนี้เขาอะ นี่ยืมพระพุทธเจ้ามา แล้วก็เอาความเห็นตัวเข้าไปบวก อันนี้เป็นดอกเบี้ย ดอกเบี้ยทำให้เราหลงผิด ให้เราพลิกแพลงไป แต่ถ้ามันรู้จริง มันจะ โอ้โฮ! อ้อ! อ้อ! เลย มันไม่เป็นอย่างที่เราคิดหรอก ไม่เป็น

ถึงว่า ในเมื่อเราต้องกราบพระไตรปิฎกอยู่ กราบนะ กราบพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ นี่มันเป็นสมมุติอยู่ แต่เป็นที่ยึดเหนี่ยวของเรา เราต้องเคารพ แต่นี่ถ้าพูดถึงปฏิเสธรันนี้เลย แล้วหลัก ศาสนาพุทธเราจะเอาอะไรเป็นเครื่องยืนยัน แต่ว่ามีผิดไหม? มี ผิด-ไม่ผิดไม่สำคัญ สำคัญที่เราเข้าไปแล้วเราไปสัมผัสตรงนั้น แล้วเราค่อยคิดกันว่าถูกหรือผิด ครูบาอาจารย์ยังมีอยู่ ยังสามารถชี้ นำ ได้ ตรวจสอบกันได้

นี่มันทำให้คนเข้าใจผิด มันตอบแบบวัตถุไป ตอบแบบวัตถุไปเลย คนตายก็คิดแล้วว่าคนตาย ใจ แต่ไม่ดูว่าใจ เวลาตายนะ ใจไม่เคยตาย แต่พระอรหันต์นะ ตายตั้งแต่วันที่ว่าฉันข้าวของนาง สุชาดา กิเลสตายหมด ไม่มีเกิดและไม่มีตาย อิ่มเต็มตลอดเวลา ไม่มีเกิดและไม่มีตายนะ ดับขันธ ตั้งแต่นั้นดับไปเลย ภายนี้หลอกกัน จะเห็นชัดๆ เลยว่าเวลาจิตมันตาย บุญกุศลพาให้เกิดดีๆ บาป อกุศลทำให้เกิดชั่วไป

แล้วเกิดดับๆ ตลอด แล้วมันก็มาเข้ากับเกิดดับ ตายข้างนอกกับตายข้างใน นี่เวลาความคิด เกิดขึ้น แล้วพระอรหันต์ เห็นไหม อาจารย์มหาบัวบอกว่า จิต เวลามันเสวยอารมณ์ใจ จิตนี้เป็นว่าง อยู่ จิตนี้เป็นภพอยู่ นิมโนสัญญาเจตนาหารลงมา พึบ! มันมาพร้อมกับสติสัมปชัญญะ มันเคลื่อนไป พร้อมกับความกระเพื่อมของจิต มันรู้เท่าทุกวินาทีที่จิตนี้เคลื่อนไป

แล้วมันจะไปวิตกกังวลกับอะไรที่ว่าเกิดและการตายละ...หลอก สมมุติหลอกทั้งหมด หลอกแล้วมันจะไปกลัวอะไร พอมันไม่กลัวอย่างนั้นมันจะ...ตอบไม่ได้ ตอบอย่างนี้ตอบไม่ได้ ถึงว่าไม่... (เทปสิ้นสุดเพียงเท่านี้)